

**UCHWAŁA NR .../.../2020
RADY GMINY SKĄPE**

z dnia .....października 2020 r.

w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

Na podstawie art. 10 ust. 1, 2, 2a, 3, 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.), art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2365 z późn. zm.) uchwala się, co następuje :

**Rozdział 1.
Wprowadzenie**

§ 1. 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok.

2. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, zwany dalej "Programem", określa zakres oraz sposób prowadzenia zadań własnych gminy, związanych z przeciwdziałaniem narkomanii. Program stanowi element realizowanych przez Gminę Skąpe celów polityki społecznej ujętych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030 i uwzględnia zadania wynikające z celu nr 2: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi, Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020.

3. Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Skąpe, w szczególności do osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (Nowe substancje psychoaktywne tzw. „dopalacze”), bądź zagrożonych uzależnieniami, ich rodzin, jak również dzieci i młodzieży szkół i przedszkoli z Gminy Skąpe.

4. Koordynacja działań ujętych w Programie prowadzona jest przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skąpie.

**Rozdział 2.
Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii**

§ 2. Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii obejmują cele operacyjne Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, które będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169) i obejmują:

- 1) kontynuowanie celów programów z lat poprzednich, z uwzględnieniem wcześniejszych doświadczeń oraz wypracowanych w latach ubiegłych efektywnych metod działań;
- 2) podejmowanie działań w zakresie zapobiegania zjawisku narkomanii, ograniczenia dostępności środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, przede wszystkim poprzez działalność profilaktyczną w środowisku lokalnym, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach działań informacyjnych i edukacyjnych - zadanie 2.1., działanie 2.1.1.;;
- 3) stworzenie lokalnego systemu działań profilaktycznych poprzez nawiązanie współpracy różnych instytucji, stowarzyszeń oraz organizacji społecznych w celu wyeliminowania czynników prowadzących do uzależnienia od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia z zakresu profilaktyki uniwersalnej - zadanie 2.3., działanie 2.3.1.;
- 4) inicjowanie długofalowego procesu edukacji społecznej polegającego na systematycznym dostarczaniu wiedzy o uzależnieniach od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP wszystkim podmiotom zaangażowanym w działania profilaktyczne i pomocowe oraz informowanie o dostępnych formach pomocy, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach działań informacyjnych i edukacyjnych – zadanie - 2.1. , działanie 2.1.1. oraz z zakresu rozwoju kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii - zadanie 2.2.;

- 5) monitorowanie skali zjawiska narkomanii szczególnie wśród dzieci i młodzieży zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach monitorowania sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych – zadanie 2.5.

Rozdział 3. Zadania Programu

§ 3. Program służy realizacji zadań uwzględniających cel operacyjny nr 2 Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem poprzez:

2. wspieranie reintegracji społecznej poprzez konsultacje dla osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP i współuzależnionych oraz spotkania o charakterze terapeutycznym prowadzone przez specjalistów terapii uzależnień, z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach redukcji szkód, rehabilitacji i reintegracji społecznej - zadanie 2. 4.;
  3. dyżury „pierwszego kontaktu” w Ośrodku Pomocy Społecznej dla osób poszukujących pomocy w związku z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach profilaktyki wskazującej - zadanie 2. 3., działanie - 2.3.3.;
  - 2) prowadzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (Grupa Anonimowych Narkomanów) z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach profilaktyki wskazującej – zadanie 2.3., działanie 2.3.3.;
  - 3) konsultacje i poradnictwo dla młodzieży używającej środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz dla młodzieży będącej w grupie wysokiego ryzyka w ramach profilaktyki wskazującej oraz selektywnej zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia - zadanie 2.3 działania 2.3.2. i 2.3.3.;
  - 4) współpracę z kuratorami, policją i innymi podmiotami i organizacjami społecznymi, kościołami i związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania narkomanii;
  - 5) ograniczenie szkód zdrowotnych poprzez systematyczną współpracę ze specjalistycznymi szpitalami i innym jednostkami organizacyjnymi opieki zdrowotnej, umożliwiającą kierowanie osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP i innych osób zainteresowanych na detoksykację, leczenie oraz dalszą specjalistyczną terapię i rehabilitację zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach redukcji szkód, rehabilitacji i reintegracji społecznej - zadanie 2.4.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej w tym:
- 1) prowadzenie porad dla rodzin, w których występują problemy narkomanii w zakresie rozpoznawania objawów zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz związanych z tym zagrożeń z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach profilaktyki wskazującej - zadanie 2.3., działanie 2.3.3.;
  - 2) ograniczenie szkód społecznych poprzez udzielanie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom przez specjalistę terapii uzależnień zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach redukcji szkód, rehabilitacji i reintegracji społecznej - zadanie 2.4.;
  - 3) tworzenie i wspomaganie, w miarę potrzeb, funkcjonowania grup wsparcia dla rodzin osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP poprzez zatrudnienie doradcy rodziny oraz sesje rodzinne zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach redukcji szkód, rehabilitacji i reintegracji społecznej - zadanie 2.4.;
  - 4) udzielanie informacji dotyczących możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz ich rodzinom zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach redukcji szkód, rehabilitacji i reintegracji społecznej – zadanie 2.4.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych, poprzez:

- 1) przeprowadzanie diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych oraz innych ekspertyz pozwalających ocenić aktualny stan problemów związanych z środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi i NSP, a także stan posiadanych zasobów w sferze ich rozwiązywania oraz efektów dotychczasowych działań, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach monitorowania sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych – zadanie 2.5.;
- 2) zapewnienie opieki dzieciom i młodzieży ze środowisk zagrożonych i dotkniętych narkomanią poprzez działalność świetlic środowiskowych i opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach profilaktyki selektywnej oraz wskazującej – zadanie 2.3., działania 2.3.2., i 2.3.3., w tym:
  - a) prowadzenie zajęć świetlicowych przez osoby posiadające odpowiednie przygotowanie pedagogiczne,
  - b) prowadzenie działań wychowawczych poprzez umożliwianie dzieciom i młodzieży twórczego, pozytywnego zagospodarowania czasu wolnego poprzez rozwój zainteresowań pod kierunkiem instruktorów, wychowawców i wolontariuszy,
  - c) działalność profilaktyczną polegającą na realizacji programów profilaktycznych, opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży,
  - d) zaopatrywanie w materiały dydaktyczne, artykuły niezbędne do prowadzenia zajęć świetlicowych oraz uzupełnianie, w miarę możliwości, sprzętu niezbędnego do funkcjonowania świetlic,
  - e) podejmowanie działań na rzecz dożywiania poprzez zakup artykułów spożywczych dla dzieci uczestniczących w konkursach i zabawach okolicznościowych organizowanych w świetlicach;
- 3) wspieranie realizacji we wszystkich szkołach i placówkach oświatowo – wychowawczych na terenie gminy programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP - zadanie 2.1. – działanie 2.1.1.;
- 4) współorganizację konkursów i olimpiad wiedzy o zdrowiu oraz wpływie środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP na zdrowie dla dzieci i młodzieży zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP- zadanie 2.1. – działanie 2.1.1.;
- 5) udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach społecznych adresowanych do różnych grup docelowych w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców, na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia, związanych z profilaktyką narkotykową oraz rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniami od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP- zadanie 2.1. – działanie 2.1.1.;
- 6) realizację programów profilaktycznych obejmujących problematykę HIV/AIDS zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach profilaktyki uniwersalnej - zadanie 2.3., działanie 2.3.1.;
- 7) realizację ogólnopolskich kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz programów profilaktycznych związanych z zagrożeniami wynikającymi z używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach działań informacyjno-edukacyjnych i profilaktycznych - zadanie 4.2.;
- 8) realizację programów profilaktycznych i warsztatów poprawiających funkcjonowanie psychospołeczne dzieci i młodzieży, w tym nauka zasad radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi oraz warsztatów dla rodziców, mających na celu poprawę relacji rodzinnych, oraz wzrost wiedzy na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (np. program „Przyjaciele

Zippiego”), zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach profilaktyki uniwersalnej - zadanie 2.3., działanie 2.3.1.;

- 9) tworzenie warunków do rozwoju organizacji młodzieżowych, kół zainteresowań i innych form działalności pozalekcyjnej, będących korzystną ofertą zagospodarowania czasu wolnego;
- 10) zakup, opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych oraz instruktażowych do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowych, wychowawczych i ośrodkach kultury, upowszechnianie materiałów edukacyjnych o tematyce zagrożeń związanych z uzależnieniami od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP – w formie plakatów, ulotek, informatorów;
- 11) współorganizowanie szkoleń, konferencji, seminariów z zakresu rozwiązywania problemów narkomanii dla poszczególnych grup zawodowych z terenu Gminy: pracowników oświaty, policji, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w tym pracowników socjalnych, asystentów rodziny, administracji samorządowej (realizatorów programu), zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia rozwoju kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii – zadanie 2.2.;
- 12) podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach profilaktyki – zadanie 2.3. poprzez:
  - a) promowanie różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu oraz zdrowego stylu życia,
  - b) inicjowanie i współorganizowanie imprez sportowych oraz rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
  - c) wspieranie reintegracji społecznej przez współorganizowanie atrakcyjnych form czynnego wypoczynku tj. rajdy, wycieczki krajoznawcze, festyny, biwaki, itp.,
  - d) popularyzowanie działalności placówek o charakterze otwartym tj. klubów, świetlic oraz innych form działalności,
  - e) edukację dzieci i młodzieży na temat szkodliwości środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz odpowiedzialności karnej w tym zakresie.

4. Wspomaganie działań służących rozwiązywaniu problemów narkomanii zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia poprzez :

- 1) udzielanie pomocy organizacyjnej i materialnej organizacjom społecznym, które realizują zadania z zakresu zapobiegania narkomanii;
- 2) wspieranie instytucji i stowarzyszeń działających na rzecz ochrony zdrowia oraz stwarzających szanse powrotu osób uzależnionych do normalnego trybu życia;
- 3) wspieranie instytucji i stowarzyszeń kulturalnych, sportowych, oświatowych w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży;
- 4) współpraca z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych w zakresie uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP;
- 5) współpraca z jednostkami organizacyjnymi służby zdrowia w działaniach zbieżnych z celami i zadaniami niniejszego programu.

Rozdział 4. Postanowienia końcowe

§ 4. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii zostanie sfinansowany w ramach kompleksowych działań profilaktyki uzależnień wraz z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z wydatków zaplanowanych w budżecie Gminy Skąpe na 2021 rok.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Mariusz Kuźmicz

Uzasadnienie

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii należy do zadań własnych gminy – art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii wskazuje, że program przeciwdziałania narkomanii dla Gminy uchwała Rada Gminy. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie w latach poprzednich. Określa lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania narkotyków, alkoholu oraz związanych ze zjawiskiem przemocy. Program jest adresowany do całej społeczności lokalnej zarówno mieszkańców jak i instytucji zaangażowanych w pracę nad rozwiązywaniem bieżących problemów narkomanii i innych uzależnień. Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie mogą być przeznaczone na inne cele. Dodatkowo rozporządzenie Rady Ministrów do ustawy z dnia 11 września 2015 o zdrowiu publicznym w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 stanowiącego jego załącznik i zawarty w nim Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych doprecyzował zadania i szczegółowe działania z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych, które należy uwzględnić w gminnych programach (Narodowy Program Zdrowia cel operacyjny nr 2: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi). W związku z tym zostaje zachowane ujednolicenie zadań gminnych programów z zadaniami wskazanymi w Narodowym Programie Zdrowia. Należy podkreślić, że na dzień opracowywania projektu niniejszego programu nie opracowano Narodowego Programu Zdrowia na kolejny okres. Wobec powyższego niniejszy program bazuje na założeniach obowiązującego Narodowego Programu Zdrowia.

W związku z powyższym uzasadnione jest podjęcie uchwały